

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sha'arei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת לך לך LECH LECHAS
OCTOBER 23, 1999 יג' חשוון תש"ס

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 5:48 שקיעה/יום השבת - 6:04
זמן קריאת שמע/מ"א - 9:22 צאת הכוכבים/מוצ"ק - 7:54
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:58 לשיטת רבינו תם - 7:16

מדעת עליון

ויאמר ה' אל אברהם לך מארצך וכו' (יב-א)

יש להקשות, כידוע, נמנית ההוראה "לך מארצך" עם עשרת הנסיונות, שנתנסה בהם אברהם אבינו. ואם הקב"ה מבטיח כאן לאברהם, שלא זו בלבד שלא יפסיד בהליכתו לארץ, אלא שהליכה זו תהא להנאתו ולטובתו - מה נסיון יש כאן מצד אברהם?

מתוך זאת הגמור פנחס הלוי הורביץ זצ"ל, בעל הפלאה, שכשבא הכתוב לספר על קיום מצות ה' על ידי אברהם, נאמר "וילך אברם כאשר דבר אליו ה'" (יב-ד). בכך מדגיש בפנינו הכתוב, שהליכת אברהם לארץ לא היתה חלילה כדי להפיק טובת הנאה בשבילו, אלא רק כדי לקיים מצות ה'. אברהם אבינו נבחן אפוא באותה שעה, האם לאחר שהובטחה לו הנאה וטובה בהליכתו לארץ - הוא ילך במחשבה ובכוונה להפיק מהליכתו טובת הנאה, או שחרף ההבטחה הגשמית שניתנה לו יתעלם מכך אברהם ויצא לדרך מתוך כוונה טהורה ותרופה לקיים מצות ה', בלא כל פניות צדדיות. ואכן, מעיד הכתוב על אברהם, שהלך "כאשר דבר אליו ה'", ולא נתן דעתו לטובת הנאה שהובטחה לו. ומשום כך נחשבת הליכה זו לאחד מעשרת הנסיונות, שבהם נבחן אברהם ונמצא ראוי לשליחות האלקית הגדולה שהוטלה עליו.

ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב וילך למסעיו מנגב ועד בית קל (יג-ב)
שואלים כמה מחכמי ישראל: על יסוד מה הסיקו המדרש, שאברהם נעשה

וספר הכוכבים אם תוכל לספר אותם ויאמר לו כה יהיה זרעך וגו' (טו-ה)

A famous *Moshul* - parable, is brought down on this Posuk in the **Medrash Hagadol**. A man walked in the heat of the desert, faint from thirst and hunger. He found a tree with soothing shade and sweet fruit, growing under a spring of water. He ate, drank and sat in the shade, renewing his strength. As he stood up to continue on his way, he spoke to the tree: "How shall I bless you? Shall I say, 'Let your fruit be sweet'? - they are already sweet. Shall I say, 'Let your shade be pleasant'? - it is already pleasant. Shall I say, 'Let there be a spring of water beneath you'? - a spring already runs beneath you. I bless you, therefore, that any roots from your tree that are planted elsewhere, shall be as blessed as you are."

Hashem said to Avrohom, "How shall I bless you? I have already blessed you with all of life's blessings. I will bless you, therefore, that your sons, and your son's son's until the end of time, will follow in your footsteps of kindness and righteousness - כה יהיה זרעך."

הוא היה אומר

R' Chaim Sanzer ZT"L would say:

"The stars look so small when gazing at them from Earth, but in the Heavens they are eminent and great. So too, the destiny of *Bnei Yisroel*: On Earth they are small, but in the Heavens they will be great and noble."

R' Menachem Mendel of Kotzk ZT"L would say:

"The greatest and most heartwrenching cry is when a person needs to weep but is unable to do so!"

R' Shamshon Raphael Hirsch ZT"L would say:

"*Eliyahu Hanavi* is the symbol of *Mesiras Nefesh*, which he portrayed on behalf of *Klal Yisroel* many times. A newborn infant, at his *Bris*, is placed on the אליהו של כסא, for he too, is granted this very same destiny."

**SPONSORED IN HONOR OF THE CHASSUNAH OF
YAAKOV MEIR AND SHAINDY TARTER**

יה"ר שתזכו לבנות בית נאמן בישראל

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

"No one here by that name," said the conductor. The man thought he might then be in the second-class carriage and went off to look for him. Again, he was unsuccessful. Finally, he went to the third-class carriage.

"Yes, he's here," a man told him, pointing to an old Jew with a long white beard standing in the corner. And what an embarrassment! He was standing there davening in his *Tallis* and *Tefillin* - right in front of all the non-Jews! The man waited until R' Yitzchok Elchanan finished and then went over and introduced himself.

"Rabbi," he said, "I'd heard so much about you and what you've done for the Jewish people. I naturally assumed that you were more modern."

"Indeed I am," said R' Yitzchok Elchanan forcefully, "Those people who keep the Mitzvos are the "modern" ones. It is those Jews who don't keep the Mitzvos who are old-fashioned, having reverted back to the practices of Terach, father of Avrohom, who was an idol worshipper!"

TORAH GEMS

לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך וגוי' (יב-א)

We are struck by the unusual order of events as they are arranged in this posuk. One would say that a person who leaves his country, first departs from his father's house, then from his birthplace, and finally he leaves his homeland. The following, then, should have been the order in which the posuk should have listed them: "*Go away from your father's house, from your birthplace and from your land.*"

Explains R' Moshe Alshich ZT"L, we must understand that Avrohom Avinu was commanded to take leave of Ur Kasdim not only by physically removing himself, but also in a spiritual sense. He was to distance himself from the society in which he had grown up, to completely forget and erase from his consciousness any trace of his native land, his birthplace, his father's house and the pagan culture they represented.

When it comes to eradicating ingrained impressions and habits, those which were formed in early childhood in the home environment, are the most deeply rooted ones and survive the longest. Indeed, the order of priority in the posuk is correct. Avrohom would first forget his land, then his birthplace and only much later, his father's house, and his family.

בעל חוב גדול לכל האכסניות שהיה לן בהם כשירד למצרים, ופרע את חובותיו בשובו משם לכנען?

השיב על כך הגמ"ר שלמה קלוגר זצ"ל שאברהם אבינו היה בלא ספק שונא בצע, וכאשר מלך סדום קורא אליו, בשובו מן המלחמה בארבעת המלכים "תן לי הנפש והרכוש קח לך", משיב לו אברהם בפסקנות "אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך". תמוה אפוא הדבר, שכאשר פרעה משפיע עליו במצרים מתנות רבים, אין אברהם מביע התנגדות כלשהי לקבל מתנות ממצרים, ככתוב "ולאברם הטיב בעבורה ויהי לו צאן ובקר וחמורים ועבדים ושפחות ואתנות וגמלים" (יב-טז).

אלא, התנהגות מיוחדת זו של אברהם אבינו מוסברת על ידי הקדמונים בכך, שאברהם היה אותה שעה עני מרוד, שנאלץ ליטול על עצמו חובות כבדים כשהיה בדרך למצרים. משום כך סטה - שלא ברצונו - ממנהגו הקבוע כל הימים ונאות לקבל מפרעה את המתנות שהשפיע עליו. ובשובו ממצרים לכנען, עבר אברהם באכסניות ששהה בהן בדרך למצרים, ופרע את כל חובותיו.

מעשה אבות....סימן לבנים

ואברם בן חמש ושבעים שנה בצאתו מחרן וגוי' (יב-ד)

The story is told that once while travelling to a distant city to address and strengthen the Orthodox community in the ways of Torah and Mitzvos, R' Yitzchok Elchanan Spektor ZT"L, happened to be on the same train as a "modern" Jew - one who had modernized his Judaism by practically throwing away most of it.

As the train entered the Vilna station, the modern man saw that the entire platform, as far as the eye could see, was packed - wall to wall - with people. "Surely, there must be some member of the royalty on this train," thought the reformist, "or possibly even a high government dignitary." When he asked who everyone had come to see, though, he was told that all were waiting to catch a glimpse of R' Yitzchok Elchanan.

"Well, if he's on the train, I can understand it," thought the man to himself, "He's known as one of our leading Rabbis, and I've read how he meets with the greatest of dignitaries." Determined to see this great Rabbi for himself, the man went over to the first-class carriage. How could so distinguished a Rabbi travel in anything else?